

Rezoliucija Nr. 51

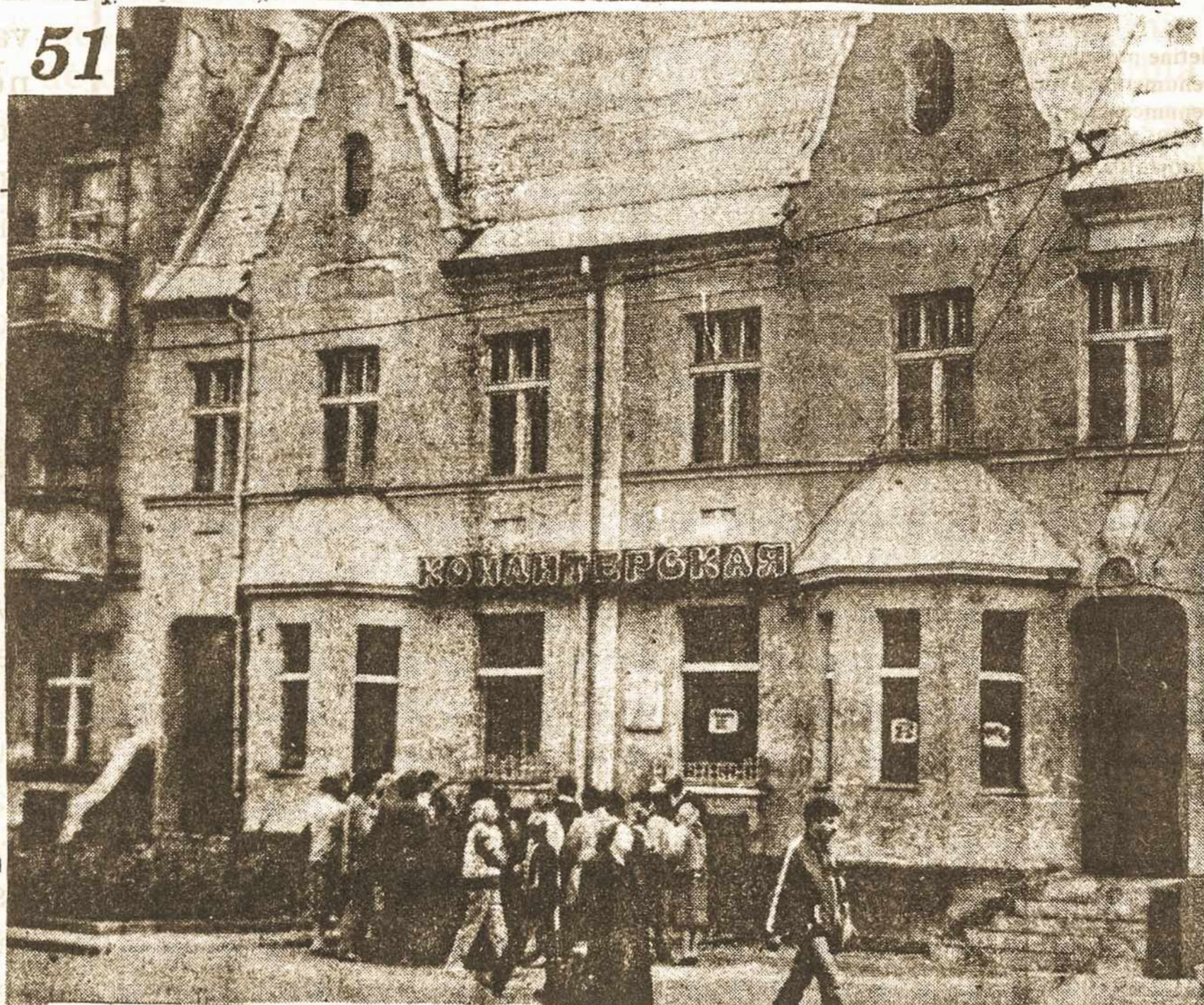
Danutė Bindokienė

Kovo 29 d. popietę, darbui redakcijoje pamažu slenkant prie pabaigos, staiga atmosferą įelektrino ir dienos nuovargį bematant išsklaidė džiugi žinia iš Kalifornijos (Angelės Nelsienės dėka): Baltų Laisvės Lygos pastangomis, Kongreso atstovas Chris Cox (R – Newport Beach, CA) įnešė į Atstovų rūmus Rezoliuciją nr. 51 Kaliningrade demilitarizavimo klausimu.

“Pagaliau, – pagalvojome, – mūsų užsispyrėliams, jau ilgą laiką besibeldžiantiems į JAV valdomojo organo duris, pavyko jas praverti ir įbrukti kylį į plyšelį”. Šia rezoliucija pirmą kartą atkreiptas oficialus dėmesys į Lietuvai, ir tam tikra prasme visai Europai, labai opią problemą. Niekam nėra šiandien paslaptis, kad Karaliaučiaus tapęs milžinišku rusų kariuomenės telkiniu ir ginklų arsenalu. Juk į 15.000 kvadratinų kilometrų sugrūsta per 200.000 karių, o ginklų atsargų užtektų kelių mažų valstybių gynybai, arba ne vieną nušluoti nuo žemės paviršiaus. Nepatvirtintomis žiniomis, Karaliaučiuje sandėliuojami ir branduoliniai ginklai, nors tikrovė kruopščiai slepiama, nes tai esąs “Rusijos vidaus reikalas”.

Karaliaučiaus miestą ir sritį savinasi Lenkija, Vokietija ir Lietuva, tačiau Rusija, šiuo metu ten šeimininkaujanti, tikrai neturi jokių pagrįstų istorinių įrodymų, kad tai jos “nuosavybė”. Tiesa, gyventojų daugumą dabar sudaro rusų tautybės žmonės, bet tas nepada- ro Karaliaučiaus Rusijos miestu, nes tuoj kyla klausimas: kaip tie rusai ten atsirado?

Šiomet gegužės 9 d. Jelcinas Maskvoje ruošia iškilmes ir kviečia aukštuosius svečius iš viso pasaulio, kad padėtų švęsti Antrojo pasaulinio karo pabaigą ir pagerbtų “didįjį savo sąjungininką – Rusiją”. Į šventę jau prižadėjo keliauti JAV prezidentas, bet jam kas nors turėtų priminti, kad Maskva iki šiol nepripažįsta taikos metų taisyklių, tvirtai įsikibusi į Sovietų Sąjungai Potsdamo konferencijoje 1945 m. laikinai patikėtą Karaliaučių. Ar tik dėl to, kad pavyko išnaikinti vietinius gyventojus, o vietovę pavadinti rusišku Kaliningrado vardu, okupaciją jau galima iš esmės

Karaliaučius. Namas, kuriame gyveno kurį laiką Vydūnas įteisinti?

Nuotr. H. Paulausko

Kong Cox pasiūlytoje rezoliucijoje pabrėžiama, kad “Kaliningrade įsitvirtinusios karinės pajėgos kelia pavojų Europos ir Baltijos valstybių taikai bei saugumui, ypač Lietuvai, kuri atsidūrusi pavojingame viduryje tarp Kaliningrado ir Gudijos dviejų labiausiai militarizuotų sričių visame pasaulyje”. Nors žinome, kad Lietuva tapusi vieninteliu sausumos tiltu tarp Karaliaučiaus ir Rusijos, o tuo “tiltu” nuolat rieda kariniai transportai, kurie dar padidina pavojų.

Rezoliucijoje siūloma Karaliaučių padaryti demilitarizuota zona, o Rusijos Federacijai nedelsiant atsiimti savo karines pajėgas iš tos srities. Tolimesnį miesto ir srities likimą tvarkyti turėtų tarptautiniai ir vietiniai organai.

Sunku pasakyti, kokia eiga bus skiriama šiai rezoliucijai, bet jos pats įvedimas į Atstovų rūmus jau yra nemažas laimėjimas, pareikalavęs daug pastangų ir darbo. Padėka tą darbą atlikusiems JAV lietuviams. Dabar jau mūsų visuomenės eilė. Reikia kreiptis į savo vietovės atstovus Kongrese, kad rezoliuciją remtų. Juk dar nepamiršome, kaip svarbu “varstyti” įtakingų valdžios žmonių duris, siųsti jiems laiškus, skambinti. Jeigu buvo pamiršę, neseniai turėjome progą prisiminti, kai

kilo pavojus, kad dėl neatsakingo vieno asmens pasiūlymo Atstovų rūmuose Baltijos valstybėms buvo norėta atimti teisę į galimų NATO narių sąrašus.

Savo tarpe niekuomet nepamiršome, kam iš tikrųjų istoriškai priklausė Karaliaučius. Daug sielojomės ir tebesissiellojame dėl karinio Rusijos tranzito per Lietuvą. Dabar pasitaiko galimybė prisidėti prie pirmojo konkretaus projekto, jau įsiskverbusio į Atstovų rūmų narių darbotvarkę. Turime pasirūpinti, kad Rezoliucija 51 “nenuskėtų popierizmo jūroje”.

LATVIJA TEISIA KGB-istus

Latvijos teisingumas pradėjo teismo bylą buvusiam Latvijos KGB viršininkui 1940-1953 metais ALFONSUI NOVICKS'ui. Jis yra kaltinamas 60.000 latvių deportavimu į Sibirą. Neoficialūs duomenys sako, kad jo dėka Sibiran buvo išvežta virš 230.000 žmonių.

Pagaliau latviai pradėjo traukti atsakomybėn savo tautos naikintojus. Kada Lietuva pradės tą patį darbą?

**SKAITYKITE
MŪSŲ LIETUVĄ**

SEMENARIO

MŪŠY LIETŪVA

JORNAL CULTURAL "NOSSA LITUÂNIA"

Metine prenumerata Brazilijoj R\$.15,00
 Prenumerata paprastu paštu į užsienį: 35 Dol.
 Prenumerata oro paštu Šiaurės Amerikon: 60 Dol.
 GARBĖS PRENUMERATORIUS: R\$.25,00

Užuojautos, Sveikinimai ir Skelbimai (Anúncios) mokami už skilties (Coluna) centimetra: R\$.2,00
 Straipsnius ir Korespondencija Redakcija tvarko savo nuožiūra.
 Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia Redakcijos ir leidėjų nuomonę.
 Čekius, Perlaidas ir administracinius laiškus rašyti PETRAS RUKŠYS vardu.

Atskiro numerio kaina R\$.0,50
 I P. Ameriką oro paštu: 45 Dol.
 I tolimus kraštus 75 Dol.
 Vieno Numerio GARBĖS LEIDĖJAS R\$.20,00

Rua Inácio 671 – Vila Zelina
 03142-001 SÃO PAULO – SP. – BRASIL
 Diretor Resp. VYTAUTAS BACEVIČIUS
 Administrador: PETRAS RUKŠYS
 Redige Equipe Editorial – Fone: 63-5975

Kartus kęsnis

Danutė Bindokienė

Rusijos (anksčiau Sovietų Sąjungos) pasididžiavimas – nenugalimoji armija, kuria remiasi jos jėga, kuri grasina ne vien artimiesiems kaimynams, bet ir pasaulio taikai. Mūsų vyresnieji, 1941 m. išgyvenę Vokietijos karo su Sovietų Sąjunga pradžią, tai nenugalimajai armijai buvo davę kitą vardą: nepavejamoji armija. Vokiečių-sovietų karo pradžia, o ypač pačių lietuvių sukilimas prieš okupantus, privertė sovietų kariuomenę kone galvotrūkiškais bėgti atgal po motulės Rusijos sijonu. Tiesa, vėliau, sustiprinta vakariečių sąjungininkų ginklais ir kitais reikmenimis, ta pati armija užplūdo pusę Europos, tačiau pirmasis įspūdis liko giliai daugelio pasąmonėje ir niekuomet neišdilo.

Praėjusių metų gruodžio 11 d. Rusijos nenugalimosios armijos pulkai (apie 40,000 karių su visa ginkluote) buvo pasiūsti į mažą Kaukazo kalnų papėdės tautelę – Čečėniją, kuri prieš 3 metus pasiskelbė nepriklausoma ir griežtai atsisakė jungtis į Rusijos teritoriją. Jelcinas įtikinėjo savo tautiečius ir pasaulį, kad „biznis“ su čečėnų „kriminalistų gauja“ bus baigtas per pora dienų. Užsienis stengėsi užsimerkti ir kartoti: „Tai Rusijos vidaus reikalas“, kad tik nereikėtų įsikišti.

Visi planai ir įtikinėjimai suiro vien dėl to, kad niekas atidžiai nesiklausė čečėnų vyriausybės, o ypač eilinių gyventojų, pažadų verčiau mirti, negu pasiduoti. Niekas nenorėjo tikėti, kad tai atskira, nepriklausoma, patriotiškai nusiteikusi ir savo laisvę mylinti tauta.

Po trijų savaitių kovų pasaulio nuomonė gerokai pasikeitė. Galbūt čia labiausiai pasitarnavo vakariečių žiniasklaida, kasdien siūsdama čečėnų kovotojų narsumo ir ryžto vaizdus, be jokios abejonės, parodydama rusus priešų rolėje. Visiems darėsi aišku, kad čia ne kažkios neklaužadų grupės sudraudimas, o tikras, viską naikinantis karas – su gaisrais, griuvėsiais, nekaltųjų kančiomis ir lavonais.

Pasaulio simpatijos krypo čečėnų pusėn. Pakankamai tu simpatijų atsirado ir Rusijoje, tiek visuomenėje. tiek tarpe politikų, kurie atrado gerą progą „pasiknisti“ po Jelcino populiarumo pamatais. Sudegusių tankų ir rusų karių lavonų vaizdai Grozno gatvėse taip pat neprisidėjo prie šio karo populiarumo, jau nekalbant apie chaosą 1995 m. valstybiniame biudžete: trijų savaičių kovos Čečėnijoje Rusijai kainavo 290 mil. dol., o kiek kainuotų atstatyti sugriautą Grozną?

Nuo pat Čečėnijos užpuolimo pradžios gerai veikė tik Rusijos propagandos mašina. Nuolat buvo skelbiami laimėjimai ir tvirtinama, kad atskalūnai čečėnai jau beveik sugniuždyti. Deja, ši kartą propagandos burbulai sprogo net nepakilę, nes užsienio žiniasklaida landžiojo fronte ir siuntė tikrasias žinias į savo kraštus. Pvz., šios savaitės pirmadienį pats Jelcinas pareiškė, jog rusai visiškai užėmė Grozną, šeimininkauja prezidentūroje, o tuo tarpu amerikietis žurnalistas, su būreliu čečėnų vaikščiodamas tuose pačiuose rūmuose, aiškino, kad mieste vieninteliai rusai – apdege lavonai.

Pagaliau antradienį ir Rusija prisipažino, kad daliniai iš Grozno atitraukti – persigrupuoja, o puolimai vyks tik iš oro. Viso pasaulio ir, atrodo, pačių rusų nusioimui, prastai ginkluoti, neparuošti kovai čečėnai sudavė neblogą smūgį nenugalimajai armijai, kuri vargiai nuo tokios gėdos greit atsigaus. Rusija apsigavo, mėgindama atkasti per didelį kęsnį; jis pasirodė labai kartus...

Pagaliau antradienį ir Rusija prisipažino, kad daliniai iš Grozno atitraukti – persigrupuoja, o puolimai vyks tik iš oro. Viso pasaulio ir, atrodo, pačių rusų nusioimui, prastai ginkluoti, neparuošti kovai čečėnai sudavė neblogą smūgį nenugalimajai armijai, kuri vargiai nuo tokios gėdos greit atsigaus. Rusija apsigavo, mėgindama atkasti per didelį kęsnį; jis pasirodė labai kartus...

Pagaliau antradienį ir Rusija prisipažino, kad daliniai iš Grozno atitraukti – persigrupuoja, o puolimai vyks tik iš oro. Viso pasaulio ir, atrodo, pačių rusų nusioimui, prastai ginkluoti, neparuošti kovai čečėnai sudavė neblogą smūgį nenugalimajai armijai, kuri vargiai nuo tokios gėdos greit atsigaus. Rusija apsigavo, mėgindama atkasti per didelį kęsnį; jis pasirodė labai kartus...

DR. LUIS DE CARVALHO
KALINAUSKAS
ADVOGADO

R. dos ESTUDANTES 15, 6º and. conj.62
 Fone: 277.35.48

PARDUODAME
 AUTOMOBILIAMS
LIPINĖLIUS
 VĒLIAVĒLES
 RUA INACIO 671 - V. ZELINA

VENDE-SE
 LOTE NA LITUANIK A
 OTIMO LUGAR
 Falar com Arūnas ou Margarete
 Fone: 549-34.47

LIETUVOJE

Ministeriai susitiko Vilniuje

Nuo liepos 1 d. Lietuva vieneriems metams perima iš Latvijos Baltijos ministerių tarybos vadovavimą. Birželio 30 d. trijų Baltijos valstybių ministeriai pirmininkai susitiko Vilniuje perduoti pimininkavimo informaciją bei panagrinėti 19 taryboje veikiančių komitetų darbą. Kaip praneša ELTA, liepos 1-2 d.d. prie posėdžių prisidėjo penkių Šiaurės valstybių (Danijos, Islandijos, Norvegijos, Suomijos ir Švedijos) ministeriai pirmininkai, antrajam "3 plus 5" susitikimui. (Pirmasis įvyko 1992 m. Danijoje).

Susitikime buvo aptarti prisijungimo prie Europos klausimai bei karinio ir regioninio

bendradarbiavimo reikalai, pvz. santykiai su Rusija, Karaliaučiaus sritis, ryšių plėtojimas tarp Baltijos ir Šiaurės kraštų, saugumo stiprinimas ir sienų apsaugos problemos. Švedija ir Suomija pažadėjo paremti Baltijos kraštus, jiems stojant į Europos sąjungą.

BNS skelbia, kad liepos 1 d. Lietuvos, Latvijos ir Estijos ministeriai pirmininkai pasirašė sutartį dėl nelegalių imigrantų išsileidimo. Šia sutartimi numatoma, kad kraštai priims atgal imigrantus, kurie nelegaliai perėjo iš savo krašto į kitą Baltijos valstybę. Šiaurės valstybėse, ypač Norvegijoje ir Švedijoje, yra padidėjęs nelegalių imigrantų skaičius iš Rusijos.

Priimtas įstatymas dėl pabėgėlių

BNS žiniomis, liepos 4 d. Lietuvos seimas priėmė įstatymą dėl pabėgėlių teisinės būklės Lietuvoje. Įstatyme numatyta užsieniečių prieglobsčio prašančių atbėgėlių priėmimo tvarka. Bus priimti asmenys, kurie savuose kraštuose rizikuoja būti persekiojami. Nepriimtini bus nusikaltėliai humaniškumo ir taikos principams, nuteistieji dėl rimtų nepolitinių nusikaltimų bei asmenys, gresiantys Lietuvos saugumui, sergantys pavojingomis ligomis arba nesutinkantys, kad jų sveikata būtų tikrinama. Šiuo įstatymu Lietuva turės priimti atgal pabėgėlius, deportuojamus iš Vakarų. Per Lietuvą, kaip ir per kitus Baltijos kraštus, daug

neteisetų imigrantų stengiasi pasitraukti į Vakarų Europą ir Skandinaviją.

Laisvos ekonominės zonos

Lietuvos seimas priėmė įstatymą dėl laisvųjų ekonominių zonų birželio 28 d., skelbia BNS. Šiuo įstatymu laisvose zonose teikiamos palankios sąlygos dėl žemės, pridėtinės vertės ir pelno mokesčių bei dėl muitų. Draudžiamas bet koks prekiaavimas, surištas su valstybiniu saugumu, gynyba, ginklais, kenksmingais chemikalais arba narkotikais, alkoholiniais gėrimais ar tabako produktais. Buv. sovietų karinis Zoknių orauostis netoli Šiaulių ir Klaipėdos uostas jau baigia atlikti parengiamuosius darbus laisvų prekybos zonų įsteigimui tose vietovėse.

Infliacija Baltijos kraštuose

Kovo mėnesį infliacija Latvijoje, pasiekusi 2.6%, pralenkė Estijos (2.4%) ir Lietuvos (1.4%) infliacijos lygį, kaip skelbia BNS. Sausio ir vasario mėnesiais Lietuvoje šie skaičiai buvo 5.7% ir 3.9%, Estijoje 1.4% ir 2.9%, Latvijoje 3.5% ir 3.2%. Lietuvoje aprangos ir avalynės kainos pakilo 2%; kuro, kultūros ir švietimo išlaidos paaugo 1.6%. Sveikatos priežiūra ir susisiekimas kainavo 0.7% ir 0.4%. Latvijoje tuo tarpu smarkiai pakilo ryšių paslaugų kaina (net 38.1%), spausdinimo 10.3%, viešo susisiekimo 8.2% ir pieno produktų - 5.6%. RSJ

Galbūt su šiuo pralaimėjimu pasikeitė žaidimo taisyklės ir ateityje jau bus sunkiau stipresniajam užgrobti silpnesnį, kai visas pasaulis stebi ir piktinasi. Įsivaizduokime, jeigu tai būtų įvykę, kai Lietuvos partizanai antrosios sovietų okupacijos metu kovojo, žuvo, kai žmonės buvo tremiami. Prieš žiniasklaidos vaizdinius reportažus vargiai būtų atsilaukusi ir labai rafinuota okupanto propaganda.

Čečėnijos laimėjimas, nors gal labai laikinas, teikia drąsos ir kitoms tautoms, į kurių laisvę kėsina Rusija. Neseniai Lietuva buvo pirmoji, stojusi prieš sovietų imperializmą ir laimėjusi. Dabar tai pakartoja Čečėnija!

KALBĖK LIETUVIŠKAI!
CURSO LITUANO

POR CORRESPONDÊNCIA F: 635.975

IŠTESĖJĘS KOVĄ PRIEŠ SOVIETUS

VIENO GYVENIMO ISTORIJA

Rašo Stanislovas Laucevičius
Redaguoja Henrikas Valavičius

(Tęsinys iš praeito nr.)

PLUNGĖS MOKYKLOJE

Gyvenau pas našlę moterį Daukantiene Vandens gatvėje. Iš pradžių mokslas sekėsi sunkiai, nes gerokai jau buvau užmiršęs lietuvių kalbą. Sėdėjau suole su komjaunuoliu Zeniu Petručiu. Jis mane vis ragino stoti į komjaunimą, bet aš vis atsisakinėjau nuo tos privilegijos. Klasėje mokėsi toks Sirutis (pavarde karo vadas), ūkininko sūnus iš Kapsūdžių kaimo. Aš su juo susidraugavau. Jis man papasakodavo apie kaimo gyvenimą ir perspėdavo apie tai, kokias kalbas vesdavo komjaunuoliai mano atžvilgiu. 1948 metų pavasarį baigiau šios mokyklos penktąją klasę. Reikėjo atsiimti mokyklos baigimo pažymėjimą. Mokykla buvo netoli geležinkelio stoties, šalia pieninės. Nuėjome į mokyklos koridorių, kur daug mokinių, sustoję į eilę, laukė kol bus įleisti po vieną į mokytojų kabinetą, kad kiekvienas atskirai atsiimtų savo pažymėjimus. Mane pamatę belaukiantį, mano draugai perspėjo: Neik, Stasy, į kabinetą, nes tavęs laukia trys enkavedistai. Tave įskundė komjaunuoliai, jog tu esi grįžęs iš tremties. Jie tave vietoje areštuos. Taip aš ir neatsiėmiau savo mokyklos baigimo pažymėjimo.

TĒVIŠKĖJE

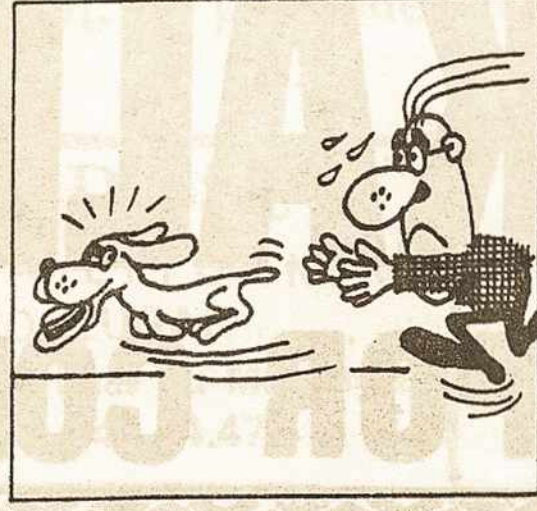
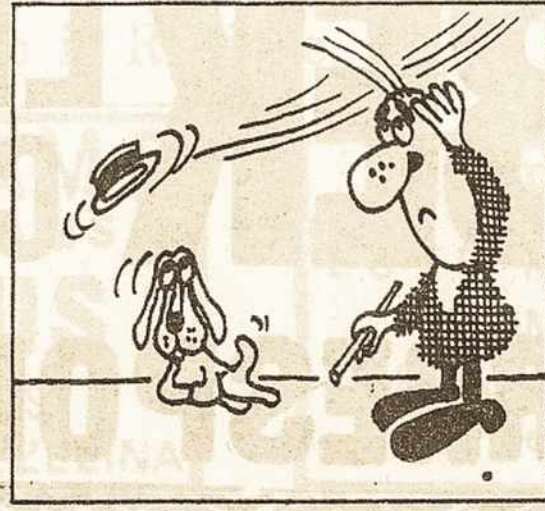
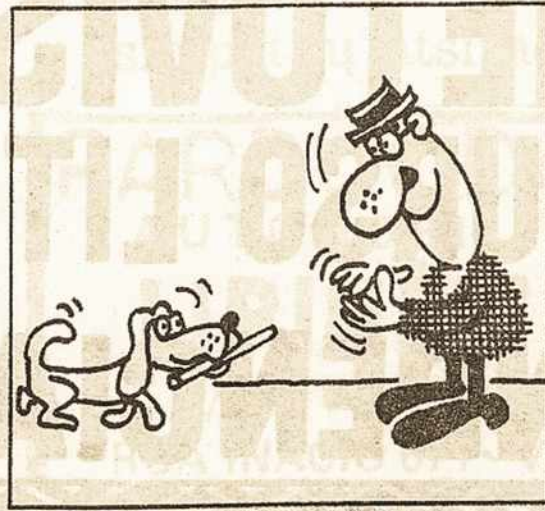
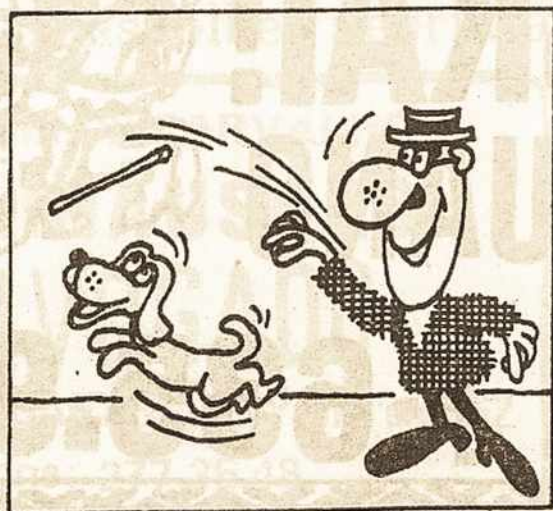
Aš grįžau į Žlibinų bažnytkaimį Plungės valsčiuje pas Alėksą Kubeckį. Jis gyveno Žlibinuose, kur turėjo savo nuosavą medinį namą. Dirbo mokytoju Žlibinų pradžios mokykloje. Turėjo žmoną ir dukrą vardu Danutę. Buvo geras žmogus, mane mylėjo kaip savo sūnų. Per vasarą dirbau pas Kubeckį. Abu piovėme šieną, kirtome malkas miške, parsivežę namo, piaustėme ir skaldėme į malkas. Pas Kubeckį pradėjo lankytis stribai, slimpinėjo, kažko ieškojo. Tada persikėliau gyventi pas Moniką Petrauskiene Žlibinuose. Ji gyveno viena pati. Turėjo savo nuosavą medinį namą. Jos vy-

ras jau buvo miręs, o abu sūnūs žuvę. Vyresnysis Kazimieras buvo partizanas. Jį suėmė enkavedistai ir nukankino. Jaunesnysis Julius tarnavo vokiečių kariuomenėje. Žuvo fronte. Pas Petrauskiene gyvenau neilgai, nes pradėjo užeidinėti į namus stribai, ėmė daryti kratas, nežinia ko ieškodami. 1948 metų rudenį persikėliau gyventi į Plungės valsčių Purvaičių kaimą pas Praną Jankauską. Jie gyveno dviese su žmona Justina, turėjo vieną hektarą žemės. Vaikų neturėjo. Pranas Jankauskas, buvo medžio išdirbinių meistras stalius ir turėjo savo dirbtuvėlę. Čia jis gamino kubilus, darė kalvaratus, vežimmams ratus, statė langų rėmus, duris, sukaldavo stalus, kėdes, išdroždavo klumpes. Aš jam padėjau dirbti dirbtuvėje, eidavome į mišką medžių piauoti, vežėm namo sukirstą medį, piaustėm, skaldėm į dalis, parsivežę į dirbtuvėlę. Čia man buvo ramu. Kas paprašė, eidavau dirbti pas ūkininkus. Kasiau bulves, pioviau vasarą, ariau ir akėjau dirvas, padėjau javus kultū. Dariau brėžius iš eglės saku, pyniau venterius iš žilvyčių. Sekmadieniais eidavome žvejoti į Sausdravo upelį. Taip vieną dieną miške, beraudamas eglės šaknis, aš užtikau žemėje paslėptą ginklų dėžę. Joje buvo trys karabinai, du pistoletai, ir vokiškų šovinių ir granatų. Pas Praną Jankauską, kur aš šiuo laiku gyvenau, dar slapstėsi du lvinskiai broliai: Vaclovas ir Leonas, kuriuos gaudė ir jų ieškojo enkavedistai. Leonas virė naminę degtinę, kai jį pagavo enkavedistai, bet jis sugebėjo pabėgti, ir dabar čia slapstėsi. Vaclovas buvo užsiėmęs apdirbti 10 hektarų žemės gabalą, bet pritrūko išpildyti valdžios uždėtų piliavų, ir dėlto jis pabėgo ir buvo paieškomas. Ten mes visi gyvenome gerai. Eidavome medžioti šernų ir stirnų, gaudyti žuvų. Dėlto netrūko iš miško parsigabento mėsos, kurią virėm, kepėm, ir pasigardžiudami su grietine, valgėme su karštomis bulvėmis.

Tais metais (1948) rusai trėmė ūkininkus į Sibirą. Buvo labai neramūs laikai. Po kaimus naktimis vaikščiojo "miškiniai". Šiuo vardu buvo praminti Lietuvos partizanai, kurie pasibaigus karui (1945) ir Lietuvą galutinai rusams komunistams okupavus, tęsė to-

liau kovą už Lietuvos laisvę ir, pasikleidę po visą kraštą, ginklu priešinosi Sovietų valdžiai dar net iki 1957 metų. Dienomis siautė stribai ir enkavedistai po miškus ir kaimus, krėsdami visais būdais gyventojus, kad susektų partizanų pėdsakus, kurių keliu siųsdavo NKVD (vėliau KGB) milicijos bandas ir pavestu uždaviniu naikinti ginkluotą pasipriešinimą ir teroro priemonėmis nusiaubti taikius kaimo gyventojus, kuriuos galėjo įtarti, teikiant paramą partizanams. Vieną šeštadienio vakarą aš nuėjau į patalkę į Žvirždalių kaimą Plungės valsčiuje pas Jonušą. Buvo susirinkę daug jaunimo, kurį linksmino du muzikantai. Taip bešokant, užėjo dvylika "miškinų" (Lietuvos partizanų) į Jonušo namus. Visi jauni grąžūs vyrai, apsirengę Lietuvos kariuomenės uniformomis. Buvo ginkluoti su vokiškais automatais, ir keturi turėjo vokiškus kulkosvaidžius. Kiekvienas iš jų turėjo žiūronus, po pistoletą ir po kelias granatas. O kaip gražiai jie dainavo partizanų dainas, šokdami su jaunimu iki aušros, kada jie dainuodami išėjo nežinomu keliu. Tada pirmą kartą pamačiau Lietuvos partizanus, — "miškinius". O stribai vaikščiojo nuskurę ir murzini, nuskutę ir apžėlę. Kadangi jie priklausė KGB milicijai, eidami šunų pareigas, jie laisvai kratė užkliuvę į betkokius namus, ieškodami automatų degtukų dėžutėje, ir ta pačia proga grobstė nuo gyventojų, bet kas pakliuvo po ranka. Vėlai 1948 metų rudenį aš persikėliau gyventi pas Grigaitienę, kuri gyveno Purvaičių kaime su trimis dukterimis: Ance, Jadze ir Liuse. Jos vyras buvo ištremtas į Sibirą. Tą dieną aš pas jas skaldžiau malkas. Vakare į sodybą užėjo aštuoni partizanai. Jie susėdo valgyti vakarienės. Jų vadas buvo Raimondas Bijekka slapyvardė Krukis, kilęs iš Telsių apskrities Žarėnų valsčiaus Smilgių kaime. Kitų partizanų nepažinojau. Tą patį rudenį pas Praną Urboną Gaižupių kaime Plungės valsčiuje sutikau dar keturius partizanus. Iš jų tik vieną pažinojau, būtent, Česį Gribauską iš Šarkių kaimo Plungės valsčiaus, buvusį mano mokslo draugą ir artimą kaimyną. Sekančią žiemą pas Steponą Gustį Žlibinų kaime (jis gyveno mano nusavintame dvare) susitikau su dviem partizanis. Vienas iš jų buvo

J
U
O
K
A
I

Pasirodė “Lietuvių kalbos žodyno” XVI tomas

Marius Daškus

1902 m. prasidėjusi epopėja užtruko beveik šimtą metų. Lietuvių kalbos žodyno pradininkai turbūt net neįsivaizdavo, kad jų sumanytas darbas patirs tiek negandų - ne tiek lingvistinių, kiek rūsčios realybės atneštų, kad jam pavyks sukelti tokį tautos sąjūdį - vadinamąjį “žodžių rinkimo vaju”, ir žodyno kūrimą padaryti daugelio žmonių bendru darbu. Niekam neatėjo į galvą, kad tiems dvidešimčiai tomų (tokia bus lietuvių kalbos žodyno apimtis) prireiks šimtmečio.

Ir štai pasirodė XVI tomas, apimantis žodžius tema-tulė. Jį parengė Lietuvių kalbos instituto žodynų skyrius, išleido Mokslo ir enciklopedijų leidykla. Leidimo tempai vis spartėja ir galima tikėtis, kad dar šiame tūkstantmetyje kelsime svarbiausio šio šimtmečio kalbotyros darbo pabaigtuves. Malonu matyti, kad gerėja poligrafinė knygos kokybė, tomas limpa prie delno, atsiverčia kaip sena, gerai rankomis įrišta biblija.

Kruopštų leksikografų darbą vainikuoja gražiai išleista knyga. Ta proga norėtusi nuimti paslapties skraistę nuo beveidžio kolektyvinio autoriaus ir išvardinti mūsų leksikografus-anonimus: tomą redagavo J.Paulauskas,

IŠTESĖJĖS KOVA...

jau anksčiau paminėtas Raimondas Bijekas, o kitas Zigmas, lenkų tautybės kulkosvainas užsilikęs Lietuvoje iš vokiečių kariuomenės. Tuo laiku pasirodė vieškeliu beina trys sribai. Jie sustojo tarpuvartėje ir kalbėjosi. Troboje pasilikę partizanai tuojau pasiruošė ginkluotam susitikimui. Zigmas atidarė kambario langą ir pasistatė ant stalo kulkosvaidį, o Krukis atidarė duris, pasidėjo keletą granatų prie pravertų durų, užtaisė automatus. Taip pasirengę, abu laukė ateinančių svečių. Sribai kalbėjosi lauke dar kokį dešimt minučių, paskui pasikėlė ir nuėjo Žilbinų link vieškeliu. Taip ir buvo išvengta susišaudimo.

(bus daugiau)

PADĖKA

Širdingai dėkojame kun. Petru Rukšui už atlaikytas mišias už visas gyvas bei mirusias

Maldos Apaštalavimo nares.

Taip pat širdingas ačiū chorui už “Viešpaties

Angelo” sugiedojimą mirusiosioms prisiminti.

Gaila, kad nedalyvavo visos kviestos apaštalavimo nare.

Angelika Trubienė

Veronika Zakarevičienė

K.Ulvydas, V.Vitkauskas, K.Vosyltė, tekstą rašė Z.Babickienė, K.Eigminas, I.Ermantytė, O.Kažukauskaitė, M.Norkaitienė, K.Pakalka, R.Petrokienė, D.Rimantaitė, G.Smalinskienė, Z.Šimėnaitė, A.Vilutytė, J.Zabarskaitė.

Neįmanoma apskaičiuoti, kiek triūso įdėta į šių 16 tomų rengimą, kiek prakaito (nebijau šito žodžio) išlieta perverčiant kalnus kortelių su senųjų raštų, žodynų, mūsų tarmių užrašymais. Maža pasaulyje yra kalbų, kurių nykstančią senąją vartoseną spėta užfiksuoti ir moksliskai parengus sudėti į žodyną.

Žodynas jau įėjo į mūsų kultūros referencijų sistemą, su juo nori nenori susiduri visose gyvenimo srityse. Be ne labiausiai jo reikia visų “kalbinių” profesijų atstovams. Čia jis dažnai tampa lyg ir kokia “paskutine instancija”. Pats galiu prisipažinti, kad ne kartą esu maloniai nustebintas žodyno išsamumo. Pasirodo, esama leksinės atminties ribų - čia negelbėja net pasyvus kalbos mokėjimas. Kėlę įtarimą žodžiai *įdėm*, *grutė*, *topoti* ir *tytveika*, labiau panašūs į korektūros klaidas, o ne į lietuviškos leksikos vienetus, pasirodė esą natūraliausi, “mūsiški” žodžiai. Vadinasi, žodynas ne tik išsaugo, kaip sakoma, kalbos turtus, bet ir

bet kuriuo momentu gali praturtinti mūsų šiuolaikinę kalbą ir šiuolaikinį žinojimą.

Gaila, kad žodynas kaip ir gydytojas prisimenamas tik prispyrus kokiam reikalui. Jį atsiverčiame, kai prireikia ką nors sužinoti, o žodynininkų darbas rodomas pavyzdžiu, kai reikia kuo nors pasigirti. Visuomenėje dažnai pavadinimas Didysis lietuvių kalbos žodynas nesukelia jokių asociacijų, nei teigiamos, nei neigiamos reakcijos, netgi apie darbo epochiškumą kalba patys vieni žodynininkai. Anglas arba prancūzas pagarbiai nulenkia galvą, kai paminimas didysis Oxfordo ar Larousse'o žodynas, ir todėl sugeba įvertinti Lietuvių kalbos žodyno svarbą. Gal todėl nedrąsiai veriantiems į Europą duris tėvynainiams norėtusi patarti: atsigręžkite, matote, jau pasirodė XVI.

SANSKRITO KALBOS ŽODYNAS. Paruošė Pijus Bukauskas Argentina, 1994 m., 189 psl. Kaina — 20 JAV dol. Pridėjame lapelyje prašoma atkreipti dėmesį į taisytiną klaidą IX psl. (tarp 112 ir 113): “Kalba apie Algirdo vyriausią sūnų”. Turi būti: “Kalba apie kunigaikščio Gedimino Danilavičiaus vyriausią karo vadą Tamerlan”.

IMPERMEABILIZAÇÕES

Eng. Antonio Rimkus

INDUSTRIAIS - RESIDENCIAIS - COMERCIAIS
PISCINAS - CAIXAS D'ÁGUA - LAJES - RESERVATÓRIOS

Materiais e Serviços

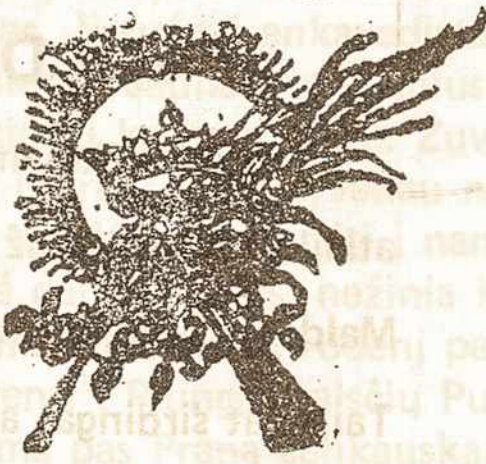
Rua Pinheiro Guimarães, 860 (próximo à Av. Zelina)

274-0114

LIETUVIŠKI SUVENYRAS

Per "LIETUVOS" ansamblio koncertą bus galima nusipirkti atvežtų iš Lietuvos lietuviškų liaudies meno gaminių. Bus tautinių juostų, prėjuosčių, gintaro gaminių ir ansamblio muzikos plokštelių. VISKAS BUS LABAI PIGIOM KAINOM.

Kuo daugiau dalyvaukite ir "LIETUVOS" ansamblių paremkite ir pagerbkite. Kvieskite ir savo kaimynus brazilus.

AŲA

MARIJUI JUOŽUI JOTEIKAI
mirus

mano mielai draugel Onai Joteikaitei Kuliešienei, seserims Angelai, Julijai Vandai ir broliui Stasiui bei kitoms giminėms reiškiamė gilia užuojautą ir kartu liūdime.

Angelika Trubienė
Vytautas Truba su šeima

ANSAMBLIS "LIETUVA"

apresenta

CONCERTO FANTASTICO

NEPAPRASTAS KONCERTAS

Rugpiūčio 6 Agosto 16 val.

VILA ZELINOJ SESELIŲ SALĖJ

Ansamblio "LIETUVA" dalyviai pasirodo tarptautiniame šokių festivalyje Joinville mieste S. Caterina

PARDUODAMAS

ŽODYNAS

DICIONÁRIO

PORTUGUÉS-LITUANO

LITUANO-PORTUGUÉS

Kreiptis į šv. Juozapo parapiją

Rua Inacio, 671 – Tel:63.59.75

MATERIAIS ZELINA

Rimkus, Indriunas & Devus

ALVENARIA - HIDRÁULICA - ELÉTRICA
FERRAMENTAS - FERRAGENS - UTILIDADES

Rua Pinheiro Guimarães, 860 (próximo a Av. Zelina)

274-0114

MŪSŲ ŽINIOS

LIETUVIAI IR ROTARY KLUBAS

VINCAS PAULIUS TUBELIS

Birželio 26 dieną, Parque S. Lucas apylinkės Rotary klubo sekcija turėjo savo susirinkimą Juventas klube, Mokoj. Šia proga buvo atlikta Lietuvos vėliavos pagerbimo ir intonizacijos ceremonija. Šiai iškilmei buvo pakviestas Lietuvos garbės konsulas Vincas P. Tubelis ir visos lietuvių organizacijos.

Šalia konsulo Vinco P. Tubelio, Lietuvos parapijai atstovavo kun. Juozas Šeškevičius, lietuvių spaudai kun. Petras Rukšys, Šv. Juozapo R.L.K. Bendruomenėi ir parapijos chorui Angelina Tatarūnienė, BLB-nei Halina Mošinskienė, Jaunimo Sąjungai ir Nemunui Ona Paula Tatarūnaitė, Silvija Tubelytė ir Aleksandras Indriūnas. Šv. Mykolo Arkangelo kolegijai atstovavo seselės Kristina ir Marija. Iš V. Zelinos dar dalyvavo Stasys Robertas Kilčiauskas, kandidatės į klubo narius.

Susirinkimą atidarė ir pristatė dienotvarkę sekcijos pirm. Mauricio Barufaldi. Po to Aleksandras Indriūnas, lydintas Silvijos Tubelytės ir Onos Paulos Tatarūnaitės, įnešė Lietuvos vėliavą, kuri buvo įstatyta prie kitų 19 kraštų vėliavų. Konsulas Vincas P. Tubelis buvo pakviestas garbės kalbėtoju. Vincas Tubelis trumpai pakalbėjo apie Lietuvą, jos istoriją ir kultūrą.

Šis susirinkimas buvo aprašytas savaitraštyje FOLHA DE V. PRUDENTE ir Rotary klubo metinės veiklos apžvalgos biuletenyje.

MIŠIOS

UŽ
AŲA

REINALDA PAVILAVIČIU

pirmųjų mirties metinių proga (rugpj. 10 d.) bus atlaikytos sekmadienį, rugpjūčio 13 d. 11 val. šv. Juozapo parapijos bažnyčioje.

JAUNIMAS

Skaitydami lietuvišką laikraštį, arba dalyvaudami lietuviškuose parengimuose, žinome kad lietuviai čia Brazilijoje turi įvairias organizacijas: tai Brazilijos Lietuvių Bendruomenė, tai Šv. Juozapo Bendruomenė, Sąjunga, choras, skautai ir t.t. Tarp šitų organizacijų turime ir tautinių šokių grupę Nemuną.

Šokių grupėje dalyvauja apie 20 jaunuolių nuo 15 iki 30 metų. Mes susirenkame kiekvieną savaitę į repeticijas, kurios įvyksta sekmadieniais 4 val. p.p. Jaunimo Namuose V. Zelinoje. Gali kas klausti: O kas yra grupės vadovas?

Paskirtą vadovą mes neturime, bet grupę koordinuoja Rosana Ramauskaitė Taschetto, buvusi Vasario 16 Gimnazijos mokinė. Ji padeda sutvarkyti ir paruošti grupės pasirodymus ir perduoda visus reikalingus pranešimus.

Liepos mėnesį šokių grupė turėjo 2 pasirodymus – Liepos 2 dieną šokime Diademos mieste (Sociedade Amigos da Vila Élida), pirmame organizuotame Tautinių šokių kermošiuje (Festa das Nações). Šio kermošiaus tikslas buvo surinkti lėšų (pinigų) šiai organizacijai reformuoti (pertvarkyti) savo patalpas. Dalyvavo ne tik lietuviai bet ir kitų tautų šokių grupės kaip graikai, vokiečiai, argentiniečiai ir kiti.

– Liepos 8 dieną mes pasirodėme São Caetano mieste (Escola Estadual Barcelona) šios mokyklos organizuotoje šventėje šoko kitų tautų grupės ir patys mokiniai.

Dar liepos mėnesį grupė suorganizavo savo pirmą stovyklą, kuri įvyko Lituanoje (Atibaia), nuo 9 iki 12 dienos, su mumis stovyklavo drauge Veronika Kavaliauskaitė iš Urugvajaus.

Nemuno šokėjai su lietuviška vėliava prieš pasirodymą São Caetano mieste.

Stovyklos dienos prabėgo linksmoms ir draugiškoms. Ten dainavom lietuviškas dainas, lošėme žaidimus, suruošėm laužus ir iškylavom. Dėkojam Lietuvos Bendruomenės pirmininkei p. Verai Tatarūnienei, kad galim naudotis piknikų Lituanoje namais.

Šokių grupė dabar ruošiasi pasirodyti:

– rugpjūčio mėn. 19 dieną Kroatų klube (19 de agosto, clube croata – Av. Gen. Waldomiro Lima, 650 - Jabuquara).

– Rugšėjo 23 dieną Japonų klube (23 de setembro, Associação de Cultura Japonesa – R. São Joaquim – Liberdade). Kviečiame visus. Abiejuose pasirodymuose turėsime kampelį su užkandžiais, o pelnas bus dėl Nemuno šokių grupės.

Baigiant, Nemunas kviečia jaunuolius, kurie norėtų šokti su mumis. Jei yra įdomumo, arba jeigu norite daugiau informacijų apie mūsų grupę, prašom kreiptis pas Aną Paulą Tatarūną per telefoną (F. 273-5799), arba su bet koku iš mūsų šokėjų.

Brazilijos šokių grupė Nemunas

SERVIÇOS DE ARQUITETURA
Solange Alionis
ARQUITETA
PÇA. STA. HELENA, 81
V. PRUDENTE – SÃO PAULO
FONE: 914-49.50

NOVOTETO IMÓVEIS
VENDA E ADMINISTRAÇÃO DE BENS S/C LTDA.
LOCAÇÃO DE IMOVEIS E TELEFONES
Rua Dr. Roberto Feijó, 165
(esquina da:
PRAÇA SANTA HELENA Nº 81 – Fones: 914-49.50 e 914-80.72
VILA PRUDENTE – CEP. 03138-000 – SÃO PAULO • SP

MŪSŲ ŽINIOS

RUGPIŪČIO PIRMOJO SEKMA-DIENIO mišios bus 15 valandą. Po mišių NEBUS šv. Juozapo Bendruomenės susirinkimo, bet "LIETUVOS" ansamblio koncertas sasalių salėje.

ARBATĖLĖ IR BINGO ATIDĖTI

Praeitame ML-vos numeryje skelbta arbatėlė, dėl "LIETUVOS" ansamblio viešėjimo pas mus, atidėtas vėliasiui laikui.

SENELIŲ NAMAI LITUANIKOJ

Senelių – poilsio namų statyba Lituanikoj eina pirmyn. Baigiami išlieti pamatai ir rugsėjo 7 dieną bus tu pamatų pašventinimas. Tikimasi, kad jau bus pastatyta ir dalis sienų.

ATVYKO "LIETUVOS" ANSAMBLIS

Liepos 18 dieną į S. Paulo tarptautinį oruostą atskrido garsusis Lietuvos šokių ansamblis "LIETUVA". 26 asmenų grupė, vadovaujama Vytauto Buterlevičiaus, atvyko 15:30 val. Juos pasitiko buvęs S. Paulo garbės konsulas Vincas P. Tubelis su dukra Silvija, BLB-nės pirm. Vera Tatarūnienė, kun. Petras Rukšys ir Rosana Ramašauskaitė Taschetto. Naujas S. Paulo garbės Konsulas Jonas Valavičius atvežė svečiams dovanų brazilškų vaisių.

"LIETUVOS. ansamblio atvykimą į Braziliją ir dalyvavimą Joinvilles tarptautiniame šokių festivalyje organizavo WALTER DOMINGOS COSTA su žmona Adele Pranauskaite. Jie yra LITHUANIAN TOURS LTD. turizmo agentijos vedėjai Joinvillej.

"Lietuvos" ansamblis iš Guarulhos oruosto autobusu išvyko į Joinville. Festivalis vyko liepos 19-21 dienomis.

LIETUVOS RESPUBLIKOS
GENERALINIS KONSULATAS
SAN PAULYJE

Consulado Geral da República
da Lituânia em São Paulo

JONAS VALAVIČIUS
Cônsul Honorário

Rua Cap. Otavio Machado, 207
04718-000 SÃO PAULO – SP
Fone: 522-42.24 e 247-08.71

Šio "ML" numerio GARBĖS LEIDĖJA

ELENA PAVILAVIČIENĖ

Mylimo sūnaus REINALDO pirmųjų mirties metinių proga
(rugp. 10 d.)

Širdingai dėkojame mielai poniai Elenai už paramą spaudai, pagarbiai prisimename mus amžinai palikusį Reinaldą ir kartu liūdime.

Redakcija ir administracija

SAJUNGA

ALIANÇA

TEVŲ DIENA

RUGPIŪČIO 20 AGOSTO - SEKMADIENĮ, 13 VALANDA

RUOŠIA PIETUS

UŽSISAKYTI IŠ ANKSTO Tel: Saldys 273-32.24 – Nazaré 692-72.63

RUA LITUANIA, 67 — Mooca — S-gos Namai

RUGPIŪČIO MĖNESIO
GIMTADIENIAI

Sveikiname savo narius, kurie švenčia gimtadienį šį mėnesį ir linkime daug sėkmės.

01 – Henrique Sinopoli
04 – Elaine Cristina Kozakas Magila
06 – Jonas Jodelis
09 – Margarete Bumbles Steponaitis

13 – Katue Galeckas
14 – Elena Pupelis
14 – Silvia Bendoraitis Machado
21 – Claudio Butkevičius
21 – Estacio Franckevičius
24 – Aldona Ambrozevičius
24 – Angelina Tatarūnas
24 – Victor Dzigan
25 – Vytautas Tumas
25 – Altino Nunes Esteves
26 – Helenice Kairys Colella
29 – Telma de Morais Favero Chorociejus
31 – Austina G.S.Stankevičius Santiago

Vende-se

Gol-CL 92 gasol.
c/ Felix 273-5438

IŠVYKA Į LITUANIKĄ

RUGSĖJO 7 SETEMBRO

- 10 VALALDĄ MIŠIOS ATNAUJINTOJE LITUANIKOS KOPLYČIOJE
- POILSIO NAMŲ PAMATŲ IR SIENŲ PAŠVENTINIMAS
- A. A. VYTAUTO TUMO PELENŲ PALAIDOJIMAS – 12 VAL. PIETŪS

PROGRAMA

AUTOBUSĄ UŽSISAKYTI PARAPIJOS KLEBONIJOJE